

Ερμηνεία της ευχής του αγίου Εφραίμ του Σύρου «Κύριε και Δέσποτα της ζωής μου» Μέρος 4ο

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Στο *Poppyland (Poppy Field)* , 1901
John Adams Ottis (1851-1927)-Πηγή: [topofart.com](#)

Η Σωφροσύνη

Πρώτη αρετή, η σωφροσύνη. Σωφροσύνη βγαίνει από τις λέξεις σώος και φρη-φρενός, και σημαίνει έχω σώας τας φρένας, ακέραιο τον νου μου. Σωφροσύνη με την ειδική έννοια του όρου σημαίνει εγκράτεια, αγνότητα, καθαρότητα στο σώμα και στην ψυχή. Με την ευρύτερη όμως έννοια σωφροσύνη σημαίνει γενικευμένη ακεραιότητα. Το να μην έχει κανείς στο μυαλό του την αρρώστια των μειονεκτικών λογισμών, των νοσηρών σκέψεων.

Στην αντίθετη περίπτωση, ο άνθρωπος δεν έχει σώας τα φρένας του. Νομίζει ότι όλοι τον κυνηγούν, ότι όλοι του δημιουργούν προβλήματα, ότι όλοι έχουν παράπονα. Και δεν έχει κανέναν. Δεν ασχολούνται μαζί του. Δεν έχει σώας τα φρένας, λένε. Τα έχασε. Είναι διαταραγμένη η ισορροπία της σκέψης του. Σωφροσύνη, λοιπόν, σημαίνει καθαρότητα και ακεραιότητα. να είναι κανείς ισορροπημένος πνευματικά, να μπορεί ο λογισμός του να λειτουργεί με σαφήνεια, χωρίς αρρώστιες ψυχολογικού τύπου, μειονεξία η καχυποψία η κυκλοθυμία κ.ο.κ.

Η πρώτη, λοιπόν, αρετή είναι η καθαρότητα, η καθαρότητα του σώματος και της

ψυχής. Η εποχή που ζούμε είναι η εποχή που μολύνει αυτήν την καθαρότητα της ψυχής. Εύκολα το μάτι μας αρχίζει να κλέβεται από ψευτοέρωτες -«εκ του οράν τίκτεται το εράν»- και το σώμα μας να ελκύεται από λάθος ικανοποιήσεις και κάνουμε τις ολέθριες υποχωρήσεις, που τις σκεπάζει μετά ο συμβιβασμός μίας δύσκολης εποχής, η οποία όλα ξέρει να τα δικαιολογεί. Χριστιανός όμως σημαίνει πεντακάθαρη κατάσταση. Όπως λέει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος για τους Ιερείς, και γιατί όχι για κάθε χριστιανό, πρέπει να είναι καθαρότερος από τις ακτίνες του ηλίου. Όχι το μυαλό συνέχεια στο πονηρό, στο σαρκικό, στο ρυπαρό, αλλά να αναπαύεται η σκέψη και η διάθεση σε ο,τι είναι καθαρό, διότι μόνον η καθαρότητα της ψυχής εγγυάται τη θέα του Θεού: «Μακάριοι οι καθαροί τη καρδιά ότι αυτοί, τον Θεόν όψονται» (Ματθ. 5,8).

Η πρώτη, λοιπόν, αρετή που προσευχόμαστε και ζητούμε ως δώρο από τον Θεό είναι η σωφροσύνη, αυτή η ακεραιότητα που κάνει τον άνθρωπο να μην είναι σαν ραγισμένο βάζο, ούτε σαν λεκιασμένο σεντόνι, αλλά σαν σώμα χωρίς ουλή, σαν κρύσταλλο χωρίς σημάδι, σαν κάτι που δεν έχει ποτέ συγκολληθεί, αλλά διατηρεί την αρχική του ακεραιότητα. Αυτή είναι η πρώτη αρετή.

Η ταπεινοφροσύνη

Δεύτερη αρετή, η ταπεινοφροσύνη. Τι ωραία, τι μεγάλη αρετή! Ακούσαμε στην Εκκλησία μας, στην αρχή του Τριωδίου, την παραβολή του Τελώνου και του Φαρισαίου και εκεί έλεγε ο ευαγγελιστής ότι «ο ταπεινών εαυτόν υψωθήσεται» (Λουκ. 18,14). Επίσης, ο πρώτος μακαρισμός αφιερώνεται στους ταπεινούς: «Μακάριοι οι πτωχοί τω πνεύματι, ότι αυτών εστιν η βασιλεία των ουρανών» (Ματθ. 5,3). Πτωχός τω πνεύματι είναι αυτός που είναι ταπεινός, αυτός που δεν έχει σε καμία ιδιαίτερη υπόληψη τον εαυτό του. Λέγουν κάποιοι -χωρίς κατ'ανάγκη αυτό να είναι σωστό - ότι η λέξη ταπεινός προέρχεται από τον τάπητα, το χαλί. Ταπεινός είναι αυτός που δέχεται να τον πατάς χωρίς να διαμαρτύρεται. Και καμιά φορά είναι μερικά χαλιά που τα πατάς και ζωντανεύουν πιο πολύ. Έτσι είναι ο ταπεινός άνθρωπος. Ο ταπεινός είναι εικόνα της Θεοτόκου· παραδίδεται στο θέλημα του Θεού και υποδέχεται τη μεταμορφωτική χάρη Του μέσα στην ψυχή του.

Πηγή: users.uoa.gr